

NORD-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
REGIONAL UTVIKLINGSAVDELING

GML

Fiskeridepartementet,
Grubbegt. 1.

Oslo Dep.

FISKERIDEPARTEMENTET	
03.FEB.2003	
SAKSNO	2002/95-76
	343.9
TE 4/2-03 GML	

Vår ref.:
2002/04002-2/JE

Arkiv:
313

Deres ref.:

Dato:
31.01.2003

Oversendelsesbrev i saken strukturering av kystflåten.

Oversender vedtak fattet i hovedutvalg for regional utvikling den 28 01 03 i høringssaken;
"Forslag til spesielle kvoteordninger for fartøy under 28 meter som deltar i fiskerier som er
underlagt adgangsbegrensning".

Begrunnelsen for sent innsendt høringsuttalelse med frist 15 januar 03 er beskrevet i mail
oversendt Fiskeridepartementet av 13 01 d.å.

Vedlegg:

Vedtak og saksutredning i sak 08/2003 ;6 sider
Utsettelsessøknad.(mail 1 side)

Etter fullmakt

Jørn Ekrem
spesialkonsulent

Hovedutvalget for regional utvikling

Nord-Trøndelag fylkeskommune

SAKSPROTOKOLL

Sak nr. 8/2003

Høringsnotat fra Fiskeridepartementet; "Forslag til spesielle kvoteordninger for fartøy under 28 meter som deltar i fiskerier som er underlagt adgangsbegrensning."

Behandlet/behandles av	Møtested	Møtedato	Sak nr.
Hovedutvalget for regional utvikling	Olav Duun vg skole, Namsos	28.01.2003	8/2003

Saksbehandler: Jørn Ekrem
Arkivsak: 2002/04002
Arkivkode: 313

Fylkesrådmannens innstilling:

1. Hovedutvalget for regional utvikling tilrår at høringsforslaget fra Fiskeridepartementet i hovedtrekk støttes. Det tilrås at en prøver ut en strukturordning begrenset til fartøylengdegruppen 21-28 meter så snart som mulig.
2. Nord- Trøndelag er et fiskerifylke som er svært sårbart for endringer mht struktur og driftsbetingelser som kan slå negativt ut i konkurransen med andre regioner. Dette ut fra den kjensgjerning at fylket har en flåtestruktur med stort innslag av små fartøy, og en dårlig utbygd geografisk mottaksstruktur. Fylkeskommunen ønsker å medvirke til at landindustrisiden kan styrkes råstoffleveransemessig.
Pga de til dels kompliserte, skiftende og uoversiktlige reguleringsbestemmelser som fiskerinæringen og kystsamfunnene må forholde seg til, ser hovedutvalget behov for en konsekvensanalyse innen fiskerienes reguleringspolitikk. Dette i tråd med nasjonale føringer med mål om en forenkling av regelverk.

Protokoll

Representanten Arve Haug (SP) la fram følgende forslag:

1. *Nord- Trøndelag er et fiskerifylke som er svært sårbart for endringer mht struktur og driftsbetingelser som kan slå negativt ut i konkurransen med andre regioner. Dette ut fra den kjensgjerning at fylket har en flåtestruktur med stort innslag av små fartøy, og en dårlig utbygd geografisk mottaksstruktur. Fylkeskommunen ønsker å medvirke til at landindustrisiden kan styrkes råstoffleveransemessig.
Pga de til dels kompliserte, skiftende og uoversiktlige reguleringsbestemmelser som fiskerinæringen og kystsamfunnene må forholde seg til, ser Hovedutvalget for regional utvikling behov for en konsekvensanalyse innen fiskerienes reguleringspolitikk. Dette i tråd med nasjonale føringer med mål om en forenkling av regelverk.*
2. *Kombinasjon av strukturfond, såkalt kvoteutveksling og enhetskvoteordning for kystflåten, vil bety en alt for sterk strukturering.
I sum kan disse tiltakene føre til at mange kystfiskere stenges ute av fisket og at rettighetene til fiskeressursene blir sterkt sentralisert. En slik sentralisering av kvoterettigheter vil være i strid med ønsket om å opprettholde bosettingen langs kysten og i forhold til sysselsetting i fiskerinæringen.*

VOTERING:

Ved alternativ votering mellom innstillingen og Haugs forslag ble Haugs forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Nord- Trøndelag er et fiskerifylke som er svært sårbart for endringer mht struktur og driftsbetingelser som kan slå negativt ut i konkurransen med andre regioner. Dette ut fra den kjensgjerning at fylket har en flåtestruktur med stort innslag av små fartøy, og en dårlig utbygd geografisk mottaksstruktur. Fylkeskommunen ønsker å medvirke til at landindustrisiden kan styrkes råstoffleveransemessig.
Pga de til dels kompliserte, skiftende og uoversiktlige reguleringsbestemmelser som fiskerinæringen og kystsamfunnene må forholde seg til, ser Hovedutvalget for regional utvikling behov for en konsekvensanalyse innen fiskerienes reguleringspolitikk. Dette i tråd med nasjonale føringer med mål om en forenkling av regelverk.
2. Kombinasjon av strukturfond, såkalt kvoteutveksling og enhetskvoteordning for kystflåten, vil bety en alt for sterk strukturering.
I sum kan disse tiltakene føre til at mange kystfiskere stenges ute av fisket og at rettighetene til fiskeressursene blir sterkt sentralisert. En slik sentralisering av kvoterettigheter vil være i strid med ønsket om å opprettholde bosettingen langs kysten og i forhold til sysselsetting i fiskerinæringen.

Saksutredning for hovedutvalget for regional utvikling

Trykte vedlegg:

1. Høringsuttalelse avgitt til FID fra Fiskarlaget Midt-Norge av 19 des 2002.
2. Uttalelse fra Vikna Kommune, behandlet i formannskapsmøte 17 12 2002.(sak 91/ 02)
3. Uttalelse fra Bernt Ulsund (Trønderbas as / Ivan Ulsund as), Vikna av 17 12 2002.

Utrykte vedlegg:

1. Høringsnotat med forslag til spesielle kvoteordninger for fartøy under 28 meter som deltar i fiskerier som er underlagt adgangsbegrensning datert 07 aug 2002 fra Fiskeridepartementet.(38 sider)
2. Fiskeriministerens foredragdragsserie ved årsmøtene i Finnmark ,Nordland og Trøndelag, samt på Husøydagan 2002 med fokus på strukturering av kystflåten.

Sammendrag:

Høringsforslaget til ny drifts og strukturordning for kystflåten innebærer to hovedmål; økt lønnsomhet og bedre rekruttering. Det er behov for å styrke grunnlaget for helårsfiskeren,- samt å gi rom for fiskarbonden (kombinasjonsnæring). Kystflåten er definert som bærebjelken i fangstleddet i kystsamfunnene. Departementets høringsforslag mener å ivareta disse forholdene.

Departementet foreslår følgende ordninger;

En driftsordning, omtalt som kvoteutveksling, med følgende hovedelementer;

- Gjeldende for hele kystflåten under 28 meter
- Gjeldende for alle adgangsbegrensede fiskerier
- Geografisk begrensning på fylkesnivå for den konvensjonelle kvoten av torsk,hyse, og sei
- Størrelsesmessig begrensning i samsvar med delingen av kystflåten i fire lengdegrupper.
- Ingen størrelsesmessig begrensning innen en kommune
- Utveksling vil gjelde for ett kvoteår av gangen
- Ikke adgang til å utveksle kvoten av samme i mer enn 3 år i løpet av en periode på 5 år.

En strukturordning, omtalt som strukturkvote, med følgende elementer;

- Gjeldende enten for kystflåten mellom 15 og 28 meter, eller 21 og 28 meter
- Gjeldende for alle adgangsbegrensede fiskerier.
- Krav om at fartøy tas permanent ut av fiske
- Enten tidsbegrenset tildeling av strukturkvote, eller permanent forhøyet kvote mot avkorting.
- Geografisk begrensning på fylkesnivå for den konvensjonelle kvoten av torsk, hyse og sei
- Inndeling i to lengdegrupper dersom strukturordningen gjøres gjeldende for fartøy ned til 15 meter, men i så fall ingen størrelsesmessig begrensning innen en kommune.

På grunnlag av det foregående vil departementet foreslå at det blir innført driftsordninger for kystflåten under 28 meter. Når det derimot gjelder strukturordningen, vil departementet ikke foreslå at det innføres for de mindre fartøyene. Små fartøy har kystnær aktivitet, liten aksjonsradius og leverer ofte. Det innebærer at fartøyenes betydning for det lokalsamfunnet de hører hjemme kommer til uttrykk på en annen måte enn for de større fartøyene. Slike større fartøy fisker og leverer hvor som helst, og deres lokaltilknytning har en annen innretning og en

annen effekt. Departementet er derfor usikker på om det - ut fra en distriktspolitisk synsvinkel - er ønskelig å stimulere til reduksjon i antallet mindre fartøyer.

Saksframstilling:

Fiskeridepartementet har utarbeidet et forslag til spesielle kvoteordninger for fartøy under 28 meter som deltar i fiskerier som er underlagt adgangsbegrensning og sendt dette ut på høring. Høringsfristen ble etter krav fra Norges Fiskarlag utsatt fra 15 okt 2002 til 15 jan 2002. Det har vært mye debatt i næringa om forslagene til tiltak som er kommet. Stortingets næringskomité har bedt om at ordningene samlet blir lagt frem for Stortinget. Det vil ventelig skje første halvår, - mens strukturfondet (egen høringssak mai 2002) blir tatt opp under behandlingen av revidert nasjonalbudsjett midtveis i 2003.

Forslaget til forskrift er utformet for å ivareta til dels kryssende hensyn, som bl.a ;

- å opprettholde en differensiert flåte
- en rimelig stabil geografisk fordeling av deltakeradganger/fartøy
- tilstrekkelig økonomiske incentiver for å gå inn på ordninger
- viktige kontrollhensyn
- tilstrekkelig fleksibilitet til at flest mulig kan finne en tilpassning ut fra egne forutsetninger.

Bakgrunn

Bakgrunnen for dette er lagt gjennom flere beslutninger tatt av ulike regjeringer tilbake i tid og en oppfatning av at kystflåten har symptomer på overkapasitet. Av slike symptomer er nevnt kappfiske i enkelte fiskerier og stopp i fisket tidlig på året etter oppfisket kvote.

I tillegg legges vedtak fattet på Landsmøtet i Norges Fiskarlag i 2001 til grunn for arbeidet med høringssaken. Landsmøtet i Norges Fiskarlag fattet vedtak om en fremtidig fordeling av ressursene mellom kyst og hav, innføring av den såkalte "Finnmarksmodellen" og etablering av strukturfond, etter en forutgående organisasjonsmessig behandling av de ulike sakene.

I den øvrige fiskeflåten er det allerede innført strukturordninger, og det er i dag bare kystflåten som ikke har tilbud om strukturtiltak og myndighetene mener at det med dagens reguleringsregime for kystflåten ikke er mulig å tilby individuelle tilpasninger. I tillegg sliter kystflåten med en for lav lønnsomhet.

På denne bakgrunn har Fiskeridepartementet foreslått følgende ulike tiltak:

- Driftsordninger
- Strukturordning
- Strukturavgift (utsendt fra Fi. Dept. som egen høringssak mai 2002)

Det er viktig å merke seg at forslaget til Fiskeridepartementet i alle de ulike elementer som er foreslått, bygger på frivillighet.

➤ Driftsordninger

Med driftsordninger menes ordninger hvor fartøyet midlertidig kan utveksle kvoter uten at noen fartøy tas permanent ut av fisket.

- Ordningen gjelder alle adgangsbegrensede fiskerier for kystflåten under 28 meter.
- Fartøy som ønsker å benytte seg av driftsordninger må få godkjenning av myndighetene i hvert enkelt tilfelle. Godkjenningen gjelder for ett år av gangen.

- Kvotene av samme fiskeslag kan maksimalt innenfor en periode på fem år, ikke utveksles i mer enn tre år.
- Hele kvoten av et fiskeslag må utveksles fra ett fartøy.
- Hele eller deler av et fiskeslag kan utveksles til ett fartøy.
- Dagens fylkesbindinger, med eksisterende unntak, foreslås videreført.
- Driftsordninger kan benyttes innenfor lengdegruppen fartøyet tilhører, og mellom lengdegrupper innenfor en kommune.

Innføring av driftsordninger er basert på samarbeid mellom ulike fiskefartøy, hvor begge fartøyene fortsatt deltar i fiske.

➤ **Strukturordninger**

Med strukturordning menes ordninger hvor det blir stilt som vilkår for å delta at fartøy tas permanent ut av fisket.

- Strukturordningen skal gjelde alle adgangsbegrensede fiskerier for kystflåten under 28 meter.
- Ordning er foreslått innført for fartøy mellom 21 og 28 meter, eventuelt ned til 15 meter.
- Ordningen innebærer tidsbegrenset kvotefordel, eller permanent forhøyet kvotetildeling.
- Dagens fylkesbindinger, med eksisterende unntak bør videreføres.
- Tillates innenfor lengdegruppen og eventuelt mellom lengdegrupper innenfor en kommune hvis grensen trekkes ned til 15 meter.
- Kvote tak på tre ganger opprinnelig kvote på strukturordningene.

Gruppe I og gruppe II

Ordningen med inndeling av kystflåten i to grupper videreføres, hvor gruppe I fortsatt er en lukket gruppe mens gruppe II er åpen. Gruppe I utvides til å gjelde for torsk, hyse og sei. Fiskeridepartementet forutsetter at ordningen med samlekvote for de miste fartøyene i gruppe I videreføres med enkelte justeringer, samtidig som de forutsetter at fartøyene i gruppe II også omfattes av en samlekvotemodell.

Forslag til strukturtiltak (vedlegg 1)

Departementet har i en tabell forsøkt å illustrere hvordan de ulike strukturtiltakene (driftsordning og strukturordning) som er foreslått vil omfatte de ulike lengdegruppene i kystflåten.

Fiskarlaget Midt-Norges høringsuttalelse i saken (hovdmomenter):

(organisasjonsmessig behandlet med høringer i lokallagene, presentasjon av saken på årsmøtet og åpne diskusjonsmøter i fylkene med sluttbehandling i styret for oversendelse til Norges Fiskarlag).

- På grunnlag av følgende punkter tilrår fiskarlaget at høringssaken utsettes inntil ovennevnte forhold er klargjort;.
- Fiskarlaget er enig at kapasiteten i deler av kystflåten er for stor, og det er symptomer på overkapasitet i næringen.
- Fiskarlaget krever at en konsekvensanalyse gjennomføres på vegne av næringen og lokalsamfunnene før eventuelle endringer iverksettes.
- Fiskarlaget krever at myndighetene i samråd med næringen fastsetter mål for de enkelte tiltak etter et en konsekvensanalyse er gjennomført.

Presiseringer i høringsforslaget;

- Meget skeptisk til innføring av driftsordninger ut fra hensynet til mottaksstrukturen og kapasitetsoppblomstring i flåten
- Flere praktiske forhold er uavklart mht håndteringen av forskiften (manntallsstatus / utleie etc..)
- Dersom strukturordning innføres må denne gjelde fartøy i gruppen 21 – 28 meter.
- Kvotjusteringer gjennomføres etter spesifiserte forslag.
- Myndighetene må bidra til innføringen av et evt. strukturfond på lik linje som fiskeflåten. Saken bør for øvrig utsettes ,jfr begrunnelsene i denne saken.

Oversendt uttalelse fra reder Bernt Ulsund, Vikna; (med basis i åpent fiskarlagsmøte i Rørvik 16 12 02)

- Forslagene i høringsnotatet fra Fiskeridepartementet støttes i store trekk.
- Rammebetingelsene for kystfiskeflåten må bedres ut fra betraktninger rundt; lønnsomhet, rekruttering og fornyelsesmuligheter til flåten. Sikring av bosetning i kystsamfunn er viktig.
- Fordelingsforliket mellom kyst og havfiskeflåten må opprettholdes. Kapasitetsproblemene må løses innefor nåværende totalrammer.
- De foreslåtte ordninger er frivillige (myndighetene pålegger ikke utøverne å benytte seg av dem).
- De foreslåtte driftsordninger innehar elementer som er både positive og negative (flest negative).
- Den foreslåtte strukturordning er i hovedsak positiv. (nærmere presiseringer er gjort.)
- De foreslåtte ordninger må gjennomføres snarest mulig (senest innen 01 07 03), og som minimum testes ut i praksis i fartøygruppen 21-28 meter.

Uttalelse fra Vikna kommune;

I hovedtrekk på basis av momentene og vurderingene i notat til Ulsund.

Vikna formannskap ber fylkeskommunen gjennom sin høringsuttalelse arbeide for at det snarest gjennomføres en strukturordning innen lengdegruppen 21-28 meter.

Konsekvenser:

Fordelings og reguleringspolitikken innenfor fiskeriene i Norge er komplisert og ofte skiftende etter de ulike regjeringsregimer. Det er svært vanskelig både for næringsutøvere selv, - men også for de ulike politiske nivå å vite best mulig helhetseffektene av ulike beslutninger. Kompleksiteten i det fremsatte forslag til drifts og struktureringstiltak , samt andre pågående reguleringsstiltak for kystflåten vises gjennom den heftige debatt som har foregått siden høsten 2002, - og behovet for den utsatte høringsfrist, for å søke å få med "alle nyanser" etter grundig debattering i ulike fora.

Fylkesrådmannen finner det vanskelig på et helhetlig faglig og samfunnsmessig grunnlag å beskrive konsekvensene av reguleringsforslaget. Saksbehandlingen bygger derfor på innhentede opplysninger fra de tyngste miljøene som er i befatning med forslaget; Fiskarlaget regionalt/lokalt, representant for den største kystflåten, samt fylkets største fiskerikommune Vikna.

Målet for enhver regulering må være en levedyktig regionalt forankret fiskerinæring med verdiskapingseffekter for lokalsamfunnene på kysten i tråd med de ulike fiskeressursers bærekraft.

I tillegg til fangstleddet er landsiden / industrisiden viktig mht sysselsettingseffekter og

kjennsgjerningen at disse ofte er hjørnesteinsbedrifter i lokalsamfunnene.

Det er flere grunner til at fiskeindustrien ofte har problemer med å oppnå lønnsom drift. Ujevn tilgang på råstoff av dårlig kvalitet og hyppige permitteringer som følge av mangel på råstoff er noen av årsakene. Det er derfor rimelig å anta at en bedre tilpassning mellom tilgjengelig råstoff og industriens produksjonskapasitet vil kunne bidra til økt lønnsomhet i industrien.

Konklusjon:

Fylkesrådmannen tilrår at høringsforslaget fra Fiskeridepartementet i hovedtrekk støttes. Det tilrås at en prøver ut en strukturordning begrenset til fartøylengdegruppen 21-28 meter. Pga de til dels kompliserte, skiftende og uoversiktlige reguleringsbestemmelser som fiskerinæringen og kystsamfunnene må forholde seg til ser fylkesrådmannen behov for en konsekvensanalyse innen fiskerienes reguleringspolitikk. Dette i tråd med nasjonale føringer for en forenkling av regelverk.

Nord- Trøndelag er et fiskerifylke som er svært sårbart for endringer mht struktur og driftsbetingelser som kan slå negativt ut i konkurransen med andre regioner. Dette ut fra den kjennsgjerning at fylket har en flåtestruktur med stort innslag av små fartøy og en marginal geografisk mottaksstruktur. Fylkeskommunen ønsker å medvirke til at landindustrisiden styrkes råstoffleveransemessig.

Fylkesrådmannen i Nord-Trøndelag
Steinkjer, 20. januar 2003

Inge Fornes
fylkesutviklingssjef

Jørn Ekrem

Fra: Jørn Ekrem
Sendt: 13. januar 2003 10:20
Til: 'postmottak@fid.dep.no'
Emne: Høringsuttalelse ;"strukturering av kystflåten".

Saksbehandler Geir Martin Lerbukt.

Høringsuttalelse i struktursaken fra Nord-Trøndelag Fylkeskommune.

Viser til utsending av høringsnotat i august 2002 fra Fiskeridepartementet med forslag til spesielle kvoteordninger for fartøy under 28 m som deltar i fiskerier som er underlagt adgangsbegrensning.

Den opprinnelige høringsfristen ble utsatt til 15 januar 2003.

Ut fra møteprogram i Nord-Trøndelag Fylkeskommune ber vi om henstand til 28 januar mht innsending av høringsuttalelse fra politisk behandling her.

Dersom ønskelig kan saksutredning sendes den 15. med ettersending av eventuelle anmerkninger i den politiske behandlingen.

Dette til orientering.

mvh
Jørn Ekrem
spesialkonsulent /saksbehandler

jorn.ekrem@ntfk.no
Tlf 74 11 12 78